

Úvod

Publikace obsahuje oficiální výsledky Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) v České republice (ČR) za 1. čtvrtletí 2025¹.

Informuje příjemce o výši a struktuře zaměstnanosti, nezaměstnanosti a podzaměstnanosti v ČR hodnocené podle mezinárodních definic a doporučení Mezinárodní organizace práce (ILO). Ve výběrovém šetření jsou plně respektovány definice a obsahová náplň jednotlivých ukazatelů LFS (Labour Force Survey) podle požadavků Eurostatu.

Údaje poskytované Výběrovým šetřením pracovních sil jsou vesměs přímo srovnatelné s informacemi, které o problematice trhu práce předkládají Eurostatu ostatní členské země EU resp. další státy, provádějící obdobná šetření. Použitá metodika je minimálně ovlivnitelná specifiky legislativy i ekonomickými podmínkami konkrétní země. Z toho důvodu lze výsledky považovat za objektivní nástroj pro porovnání úrovně trhu práce mezi všemi zeměmi, které na tuto metodu přistoupily.

Výběrové šetření pracovních sil umožňuje proti běžnému výkaznictví kvalifikovaně odhadnout výši **zaměstnanosti** v organizacích a firmách včetně samostatné činnosti osob podnikajících podle živnostenského zákona a dalších právních norem. Zjišťuje aktuální strukturu zaměstnanosti podle pohlaví, věku a kvalifikace, odvětví a charakteru zaměstnání respondentů. Dále jsou šetřeny údaje o výši odpracované doby, souběhu zaměstnání a o mobilitě pracovních sil. Stejně tak šetření poskytuje informace o **celkové nezaměstnanosti** a jejím charakteru, o struktuře nezaměstnaných z hlediska sociálního, profesního, kvalifikačního, délky trvání nezaměstnanosti aj., a to i v územním průřezu.

Údaje o celkové zaměstnanosti a nezaměstnanosti spolu s údaji o ekonomicky neaktivním obyvatelstvu umožňují kvantifikovat výši a strukturu disponibilní **pracovní síly** z hlediska současného stavu a možností dalšího vývoje. Propojení širokého okruhu otázek o **sociální a demografické charakteristice** respondentů a jejich domácností poskytuje množství potřebných informací pro instituce odpovědné za koncepční usměrňování sociální a zaměstnanecké politiky.

VŠPS doplňuje pravidelné informace Ministerstva práce a sociálních věcí o vývoji na trhu práce a o realizaci aktivní politiky zaměstnanosti o ukazatele konstruované podle mezinárodních definic ILO. V souladu s postupující harmonizací obsahu šetření se standardem Evropské unie je průběžně modifikován obsah dotazníku a návazně i struktura a rozsah publikovaných dat.

¹ Do roku 2022 včetně byl pro přepočet dat z výběrového souboru na celou populaci využíván krátkodobý demografický odhad počtu obyvatel podle pohlaví a věku k 31. 12. předchozího roku, přepočtený na střed příslušného čtvrtletí. **Od roku 2023 se pro všechna čtvrtletí daného roku vychází z koncového stavu demografické struktury obyvatelstva k 31. 12. předchozího roku, od něhož je odečten odhad počtu osob žijících mimo soukromé domácnosti resp. mimo byty.**